

Coalitieakkoord

2018-
2022

Denken,
Durven,
Daadkracht!

VOORWOORD

Na een mooie en intensieve periode hebben de fracties VVD, GroenLinks en PCG elkaar gevonden in een akkoord op hoofdlijnen waarbij een vitaal, leefbaar en betrokken Wijk bij Duurstede met waardering voor de eigenheid van de kernen voorop staat. Wat ons betreft ligt er met dit coalitieakkoord een goede en degelijke basis voor de komende coalitieperiode. Een akkoord waarin zowel het hart als het verstand op de juiste plek zit. En waarmee we de toekomst in kunnen om van Wijk bij Duurstede een plek te maken waar het prima leven en werken is. Wij danken alle inwoners die ons op onderdelen van dit akkoord gespiegeld hebben.

Op de komende pagina's gaan we per domein in op de *belangrijkste opgaven*, onze *ambities* en de *afspraken* die we maken als basis voor ons handelen als coalitie.

We zijn bewust niet volledig dekkend ten aanzien van alle taken van de gemeente. Dit omdat vertrouwen in elkaar ons uitgangspunt is. En we de wijze uitspraak 'hoe meer je omhelst, hoe minder innig de omhelzing' daarbij ter harte nemen.

Interbestuurlijk programma

Deze kabinetsperiode start het Interbestuurlijk programma (IBP): een gezamenlijke bestuurlijke aanpak die past bij de aanpak van maatschappelijke opgaven van deze tijd. Vanuit dit IBP zijn er opgaven waarbij ook onze gemeente aan zet zal zijn. Hoewel pril en nog veel onbekend, hebben we in dit akkoord op de voor ons relevante onderdelen een link gelegd met de opgaven zoals opgenomen in het IBP. Waar mogelijk grijpen we de kans om de met het IBP meekomende gelden aan te wenden voor het realiseren van onze ambities.

Collegeprogramma

Het college krijgt als opdracht dit akkoord uit te werken in een collegeprogramma, waarbij alle onderdelen in samenhang worden uitgewerkt vanuit het principe 'alles hangt met alles samen'. En waarbij relevante prestatie indicatoren worden opgenomen waaraan we de voortgang kunnen meten. Dit biedt u straks inzicht in de planning en uitvoering van die zaken die voortvloeien uit het hoofdlijnenakkoord 2018-2022. Halverwege de periode maken we een tussenstand op (midterm review).

Dit coalitieakkoord is gebaseerd op de huidige maatschappelijke situatie. Te allen tijde nemen wij onze verantwoordelijkheid en staan we ervoor onze taak op deugdelijke wijze uit te voeren.

Benoeming wethouders

De drie fracties stellen de raad voor de volgende kandidaten te benoemen tot wethouder:

- De heer Willem Joustra namens de VVD-fractie
- Mevrouw Wil Kosterman namens de GroenLinks-fractie
- De heer Hans Marchal namens de PCG-fractie

De portefeuilleverdeling en het locoburgemeesterschap treft u aan op pagina 25.

Tot slot

Onze inwoners hebben recht op een slagvaardig gemeentebestuur met oog voor onze hele samenleving. We spreken daarom hier de wens en intentie uit dat alle partijen zich inspannen constructief de schouders te zetten onder de opgaven voor de komende jaren zodat onze inwoners trots kunnen zijn op hun gemeentelijk bestuur.

Sybren van der Velden
Fractievoorzitter VVD

Rob Willems
Fractievoorzitter GroenLinks

Jan-Dirk de Bruijn
Fractievoorzitter PCG

9 mei 2018

onze voorbeeld AIV

Coalitieakkoord Wijk bij Duurstede 2018-2022

INHOUD

VOORWOORD	1
ONZE BESTUURSTIJL	3
SOCIAAL DOMEIN – ZORG VOOR WIE HET NODIG HEEFT EN GRIP OP DE KOSTEN	4
ECONOMISCH DOMEIN – REGIONAAL, LOKAAL EN CIRCULAIR	8
RUIMTELIJK DOMEIN – VITAAL EN LEEFBAAR, MET DE TOEKOMST IN HET VIZIER	12
VEILIGHEID – VEILIG ZIJN EN VEILIG VOELEN	18
DIENTSTVERLENING EN BEDRIJFSVOERING – WE MAKEN MOGELIJK	20
FINANCIËN – REALISTISCH EN BILLIJK	23
PORTEFEUILLEVERDELING COLLEGE	25

ONZE BESTUURSSTIJL

Bij onze ronde langs de kernen hebben we inwoners en ondernemers voorgelegd hoe wij de stijl van besturen voor ons zagen. En hen gevraagd welke waarden zij belangrijk vonden als basis voor het denken en handelen van hun gemeentelijk bestuur en de ambtelijke organisatie.

Dit heeft ons gebracht tot het streven dat als inwoners, ondernemers en partners praten over de gemeente Wijk bij Duurstede, ze het volgende zeggen:

- De gemeente spant zich echt in om alle belanghebbenden te betrekken. Ze praten niet enkel over draagvlak, ze laten duidelijk zien hoe ze hieraan werken en dat dit ze aan het hart gaat. Daarbij gaan ze diep democratisch te werk. Wat wil zeggen dat ze naast de wensen en belangen van de meerderheid, tevens oog hebben voor de wensen en belangen van de minderheid. Dit vragen ze ook van ons, als wij zaken met elkaar moeten regelen.
- Ze betrekken ons vroeg bij zaken die ons aangaan en laten ruimte voor ons om invloed uit te oefenen. We merken dat het echt verschil maakt als je meedoet.
- Als er afspraken zijn gemaakt, dan houden ze zich daaraan.
- Ze leveren een actieve bijdrage aan de opgaven waar we in de regio voor staan. Ze zijn zich bewust van hun rol, hun positie, hun sterktes en zwaktes.
- Ze zijn duidelijk en transparant. En richten zich bij voorkeur op wat kán, zonder uit het oog te verliezen wat móet.
- Ze zijn integer, betrouwbaar, moedig en geloofwaardig.
- Ze zijn zich bewust van de opgaven en tonen visie in ieder domein.

Wij vragen u om met ons in gesprek te gaan als we iets doen waarbij we volgens u de plank misslaan. We wisselen daarbij zo nodig van perspectief, om te kijken wat over het hoofd is gezien.

Tot slot

Duurzaamheid is voor ons een thema dat dwars door alle domeinen heen aan de orde is. Waarbij het wat ons betreft gaat om het vergroten van ons bewustzijn over de gevolgen van ons denken en handelen op de lange termijn. En daar in het hier en nu naar handelen. In de volle breedte van onze gemeente.

Daarbij is de volgende definitie, ontleend aan het Planbureau voor de Leefomgeving, onze toetssteen:

‘Door duurzame ontwikkeling wordt voorzien in de behoeften van de huidige generatie zonder dat daarmee de behoeften van toekomstige generaties – hier en in andere delen van de wereld – in gevaar worden gebracht.’

SOCIAAL DOMEIN –ZORG VOOR WIE HET NODIG HEEFT EN GRIP OP DE KOSTEN

Het sociaal domein omvat alle gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van gezondheid, sport, onderwijs, kinderopvang, participatie, cultuur en zorg & ondersteuning.

Zorg en begeleiding toegankelijk én betaalbaar houden

Wijk bij Duurstede is een gemeente waar iedereen goede zorg of begeleiding krijgt als het nodig is. Dit kunnen we alleen waar blijven maken als we de daarmee gepaard gaande kosten kunnen beheersen. Want zorg is kostbaar. Met de ingezette vergrijzing en de trend van langer zelfstandig wonen, de overheveling van taken vanuit de rijksoverheid, lagere inkomsten voor de gemeente en onzekere factoren binnen de jeugdhulp is het nodig om onze kosten te verlagen. Zonder in te boeten op kwaliteit. Hiervoor zullen nieuwe wegen moeten worden bewandeld. Creativiteit van ons en onze partners is nodig om tot innovatieve vormen van zorg en begeleiding te komen. Daarbij moet experimenteertruimte geboden worden om tot een nieuw of aangepast aanbod van voorzieningen te komen, dat leidt tot goede zorg en minder kosten. Verschuiving van individuele voorzieningen naar algemene voorzieningen, focus op preventie, de-institutionalisering en de-medicalisering zijn hiervoor ingrediënten.

Omzien naar elkaar

We zijn een woongemeente voor generaties. Inwoners van alle leeftijden moeten zich thuis kunnen voelen en een gezonde gemeenschap vormen waarin plek is voor iedereen om zichzelf te zijn. Waar men respect heeft voor elkaar en waar discriminatie en racisme niet worden getolereerd. De gemeente laat hierbij zelf ook voorbeeldgedrag zien en sluit niemand uit. Niet voor niets krijgt artikel 1 van onze grondwet een prominente plek in de raadszaal.

Door ontwikkelingen als langer thuis wonen, toenemende dementie, toenemende eenzaamheid en nieuwe groepen van kwetsbare inwoners, wordt veel gevraagd van de draagkracht van onze Wijkse samenleving. We willen als gemeente die draagkracht helpen versterken en bijdragen aan een gemeenschap die omziet naar elkaar.

In de drie Wijkse kernen leveren talloze vrijwilligers dagelijks kosteloze maar onbetaalbare inzet op allerlei terreinen. Onze vrijwilligers zijn ‘maatschappelijk goud’. We vinden dat we een belangrijke taak hebben in het ondersteunen, faciliteren en waarderen van hun vrijwillige inzet. Een mantelzorger kiest meestal niet voor zijn taak, maar wordt hier, soms onverwacht, mee geconfronteerd in zijn of haar leefomgeving. En levert dan vaak zware zorg, soms zelf 24/7, waarbij overbelasting op de loer ligt. Ondersteuning in de vorm van respijtzorg en een luisterend oor zijn dan onmisbaar.

IBP: Merkbaar beter in het sociaal domein

Deze maatschappelijke opgave uit het Interbestuurlijk programma (IBP) luidt: ‘Veel mensen in Nederland hebben het “goed”. Ze hebben een baan, inkomen, sociale contacten, voelen zich gewaardeerd, geaccepteerd, weerbaar en beschermd. Voor een beperktere groep mensen is dat helaas niet het geval. Tegen hun zin en vaak buiten hun macht worden ze geconfronteerd met een gebrek aan eigenwaarde en zelfredzaamheid, met gevoelens van eenzaamheid en vervreemding, met situaties van uitsluiting, onveiligheid of zelfs mishandeling, met onbenutte talenten, kwetsbaarheid in het onderwijs of op de arbeidsmarkt [...]. Meestal zijn het problemen die niet op zichzelf staan, maar met elkaar samenhangend de levensloop van mensen bepalen. De aanwezigheid van dergelijke problemen in een welvarend land als Nederland voelt wrang. [...]’.

Deze opgave sluit wat de coalitie betreft prima aan op de opgaven en ambities zoals we die zelf zien. Met dien verstande dat wij van mening zijn dat de kwaliteit van zorg en ondersteuning in Wijk bij Duurstede al een heel eind goed op orde is.

Wij zijn onze jongeren hun kansen verplicht

We willen investeren in onze jeugd. Want een gezonde gemeente begint bij een gezonde jeugd, die optimale kansen krijgt tot ontwikkelen en het benutten van hun talenten. Wanneer deze ontwikkeling in het gedrang dreigt te komen moet hier zo vroeg mogelijk op ingegrepen worden. Daarom zorgen wij voor een goede monitoring van 0 tot 19 jarigen door de GGD, en streven wij naar een zorgaanbod op de scholen. We werken aan een stevige relatie tussen onderwijs en het Loket Wijk. Schooluitval wordt voorkomen, het streven is 0 thuiszitters. Een multidisciplinaire aanpak bij problematische gezinssituaties is onontbeerlijk. Lokale voorzieningen voor opvang en begeleiding van jeugdigen worden (verder) ontwikkeld en/of ondersteund, omdat ondersteuning in eigen omgeving het beste is en de inzet van zwaardere zorg kan worden voorkomen.

Voorop in de transformatie

We hebben eerder laten zien dat we bijzonder goed in staat zijn om de taken die door het rijk naar de gemeenten zijn geschoven op te pakken. We hebben samen met inwoners en organisaties slim nieuwe wegen ingeslagen. Door vroegtijdig, laagdrempelige ondersteuning te organiseren, worden inwoners snel en goed geholpen en is de inzet van dure, specialistische hulp vaak overbodig. De voorloper positie die we hadden in de transitiefase van de decentralisaties willen we ook innemen nu we in de transformatiefase zitten.

Geen kind zonder zorg, maar wel transformatie van het zorglandschap

- We zetten stevig in op de transformatie van de Jeugdhulp. Zodat alle kinderen die hulp nodig hebben niet alleen nu, maar ook in de toekomst op ons kunnen rekenen. Deze transformatie heeft als doel effectieve hulp in te kunnen zetten waar nodig mét beheersing van de kosten.
- We doen hierbij een groot beroep op het innoverend vermogen van onze partners, huisartsen en GZ-psychologen om doorverwijzing naar specialisten zoveel mogelijk te rationaliseren.

Budgetten sociaal domein

De overschrijdingen op de budgetten sociaal domein tot nu toe zijn verklaarbaar, maar niet houdbaar.

- We zullen uiterste inspanning leveren om de stijging van kosten om te buigen en de tekorten weg te werken.
- We hechten aan een gezonde reserve, omdat we weten dat een stijging van kosten door rijksbeleid (bijv. abonnementstarief Wmo en uitbreiding takenpakket gemeente) in de verwachting ligt. Zonder een gezonde reserve zou overschrijding van de budgetten tot een lastenverzwaring voor de burger kunnen leiden en dat is voor ons niet acceptabel. Hierbij spreken we ook af dat deze reserve maximaal 2 miljoen bedraagt en daarmee gezond te noemen is.
- Eventuele verdere overschotten in het Sociaal Domein benutten we voor lastenverlichting.
- We houden het bestaande innovatiebudget beschikbaar om de transformatie mee te voeden.

Zicht houden op de effectiviteit van ingezette zorg

De hulp die wordt ingezet, zowel door loket Wijk als door huisartsen, is regionaal ingekocht en voldoet daarmee aan de regionale kwaliteitseisen. Niet altijd is van die hulp, landelijk of wetenschappelijk, bewezen dat deze effectief is. Terwijl dit in de praktijk wel het geval kan zijn.

- Om grip te houden, ontwikkelen we samen met onze partners instrumentarium waarmee gestuurd kan worden op de effectiviteit van ingezette zorg. Hierbij maken we ook afspraken over de evaluatie van dit instrumentarium.

De ingezette lijn van de Maatschappelijke agenda zetten we voort

- Op de basis onder de Maatschappelijke agenda (MAG) bouwen we voort: eigen verantwoordelijkheid van inwoners, inzet van hun omgeving en het versterken van hun draagkracht.
De focus op preventie van disbalans en behoud van balans tussen draagkracht en draaglast houden we vast. Zodat we de ruimte houden om de groep kwetsbaren, bij wie er al dan niet tijdelijk een disbalans is ontstaan, ondersteuning te kunnen bieden.
- Vanuit onze regierol laten we bewust ruimte voor maatschappelijke partners om hun bijdrage te leveren. Vanuit hun eigen deskundigheid en initiatief.
- In de Maatschappelijke agenda wordt het doelgroepenbeleid losgelaten, want dit stigmatiseert onnodig en onterecht. Zo is bijvoorbeeld niet elke oudere bij voorbaat hulpbehoevend en is de mate van zelfredzaamheid niet aan leeftijd of doelgroep gebonden. Uitvoeren van de Maatschappelijke agenda betekent een breed aanbod organiseren om de hulpbronnen van (tijdelijk) kwetsbare mensen op orde te houden of te brengen, zodat zij (weer) in staat zijn om regie over hun eigen leven te voeren. Dit vraagt voortzetten van gemeentelijk beleid op het gebied van onder meer: een breed (lokaal) zorg- en ondersteuningsaanbod, armoedebestrijding, voorkomen van eenzaamheid, schuldhulpverlening, aanbod van informatie, hulp bij het vinden van een baan of dagbesteding.
- Ook het behoud van een goede gezondheid is hierbij van groot belang. Sport beschouwen we als belangrijke pijler voor gezondheid en welzijn, sport is als “medicijn” onmisbaar. De gemeente zal dan ook het aanbod aan voorzieningen in alle kernen op het huidige peil houden, waarbij in goede samenwerking met betrokken partijen wordt gestreefd naar een zo groot mogelijke sportdeelname. Toegankelijkheid van sport is daarbij hoofdzaak, de gemeente draagt hier aan bij door middel van het jeugdsportfonds, waardoor ook kinderen van ouders met een kleine beurs kunnen deelnemen.

Omzien naar elkaar

- Wij verwachten van nieuwkomers dat zij zich inspannen om deel uit te maken van onze samenleving en hiervoor verantwoordelijkheid nemen. Het actieve beleid van de gemeente hen hierbij te ondersteunen zetten we voort. Onder meer door het faciliteren van taalonderwijs.
- We stellen een budget beschikbaar voor vrijwillige initiatieven gericht op leefbaarheid.
- Een slagvaardig mantelzorgsteunpunt en ondersteuning door (vrijwillige) respijtzorginitiatieven worden in de huidige coalitieperiode gefaciliteerd.

Integraal Huisvestingsplan (IHP)

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting van de scholen in onze gemeente. De betaalbaarheid van deze huisvesting is een verantwoordelijkheid van zowel de gemeente als de scholen zelf. Daarom is het voor de coalitie van belang dat scholen zich inspannen voor optimale samenwerking met het doel gebouwen efficiënt te gebruiken.

Waarmee huisvesting zowel financieel verantwoord is, als ondersteunend aan ieders onderwijsactiviteiten en identiteit.

- Met oog op de ontwikkelingen voor de komende jaren houden we het IHP tegen het licht.

Woningtoewijzing statushouders

- Het aantal statushouders dat in onze gemeente komt wonen ligt laag. Om geen onevenredig zwaar beslag te leggen op de wachtlijsten voor toewijzing van sociale huurwoningen houden we als richtsnoer aan dat we jaarlijks maximaal 10 woningen uit het reguliere aanbod toewijzen aan statushouders. Daarboven kijken we naar innovatieve alternatieven voor

huisvesting, met inbegrip van gebruik van de woningen in de flexibele schil en woningtoewijzing in bijvoorbeeld regionaal verband bij gemeenten die daar open voor staan. De oriëntatie op innovatieve alternatieve huisvesting starten we zo spoedig mogelijk.

Regionaal Meld-en fraudebestrijdingspunt (Wmo en Jeugdhulp)

- Er moet scherp worden toegezien op het voorkomen van fraude. We continueren de ontwikkeling voor een regionaal meldpunt dat zich richt op het verwerken van meldingen van fraude en handhaving.

ECONOMISCH DOMEIN – REGIONAAL, LOKAAL EN CIRCULAIR

Het economisch domein richt zich op de versterking en ontwikkeling van de economische structuur van onze gemeente: vergroten van welvaart, een vitale binnenstad en buurtwinkelcentra en uitvoering van de Participatiewet.

Gezonde groei - versterking en stimulering van de werkgelegenheid

Wijk bij Duurstede is in de kern een woongemeente (eerste strategische keuze Toekomstblik). Maar bedrijvigheid is van belang voor het op peil houden of verbeteren van ons voorzieningenniveau. Bovendien hebben niet alle inwoners de wens om voor werk ver(der) te moeten reizen. Bijvoorbeeld omdat ze een baan willen kunnen combineren met (mantel)zorgtaken.

Versterking van de werkgelegenheid in het licht van de tweede Toekomstblik-keuze 'Groot genoeg om klein te blijven' zien we als belangrijke opgave voor de toekomst van onze gemeente. Daarvoor moet Wijk bij Duurstede gesignaleerd worden als een aantrekkelijke vestigingsplaats voor lokale en regionale (productie)bedrijven.

IBP: Regionale economie als versneller

Dit is een opgave uit het Interbestuurlijk programma (IBP): 'Het economisch systeem op regionaal niveau is te zien als een 'ecosysteem', waarbij succes wordt bepaald door een groot aantal factoren. Dan gaat het bijvoorbeeld om een goed functionerende arbeidsmarkt, opgeleide beroepsbevolking, actief en innovatief bedrijfsleven en aanwezig leiderschap. Maar ook om bereikbaarheid, digitalisering, verduurzaming en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving met goede voorzieningen, cultuur en erfgoed. Ieder gebied heeft door de onderscheidende economische structuur en omstandigheden zijn eigen kansen en problemen.'

Wijk bij Duurstede maakt onderdeel uit van de regio Utrecht. De Staat van Utrecht geeft onder andere aan: "De provincie Utrecht is een economisch sterke regio. De beroepsbevolking is hoog opgeleid, de werkloosheid relatief laag en veel mensen zijn werkzaam in de kenniseconomie" en "De belangrijkste opgave is om deze positie te handhaven en waar mogelijk te versterken."

Het is voor ons zaak onze positie in dit regionale economische ecosysteem te bepalen en uit te bouwen. Hierbij willen we twee opmerkingen plaatsen in het licht van Toekomstblik:

- Voortbouwend op de keuze 'Groot genoeg om klein te blijven' willen we benadrukken dat we 'Niet te klein zijn om groots te denken'.
- Wat ons brengt bij de derde strategische keuze van Toekomstblik: 'Zelfbewust samenwerken'. Wijk bij Duurstede beschikt over parels die we in het licht van de regionale economische ontwikkeling in het licht willen zetten: fruit- en veeteelt, cultuurhistorie, een mooie woonomgeving in de buurt van (hoogwaardige) werkgelegenheid en onze ligging aan waterwegen. We zoeken daarbij hoe onze kracht en identiteit complementair is aan die van de andere gemeente in onze regio. En bijdraagt aan versterking van de regio als geheel.

Duurzaamheid – Transitie naar een circulaire economie

Grondstoffen worden schaarser en de klimaatverandering wordt zichtbaarder. Door de huidige lineaire economie te transformeren in een circulaire economie kunnen we het tij keren. Want een circulaire economie draait om het hergebruik van materialen, producten en diensten in tegenstelling tot vernietiging ervan. Steeds meer gemeenten brengen in kaart hoeveel grondstoffen de gemeente in gaan en hoeveel er als afval weer vrijkomen. Beide stromen in balans brengen, is werken aan een circulaire economie.

Ook het IBP gaat in op dit onderwerp: 'De overheden stellen regionale circulaire economie strategieën op, zo mogelijk in combinatie of afstemming met de regionale energie en klimaatstrategieën.'

Participatiewet - Iedereen doet mee

De Participatiewet heeft als uitgangspunt dat mensen betaald werk verrichten. Omdat dit niet voor iedereen vanzelfsprekend is zetten we er via de Regionale Dienst Werk en Inkomen Kromme Rijn Heuvelrug (RDWI) op in om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Hierbij hebben we een lokaalgerichte aanpak, door lokale werkgevers actief uit te nodigen om deze werkzoekenden kansen te bieden door middel van betaald werk, of een stage- of leerplek.

Iedereen heeft de verplichting mee te werken aan zijn re-integratie.

Toerisme en recreatie

Wijk bij Duurstede en haar omgeving hebben een grote potentie voor toerisme. De waarde van het toerisme voor de lokale economie kan vergroot worden. En gezien de landelijk grote groei van de toeristische sector sinds 2010 blijft promoten van onze aantrekkelijke gemeente van groot belang. De Kromme Rijnstreek als “het buiten van Utrecht” en het historische Wijk bij Duurstede als parel bieden nog veel kansen.

Als 3e monumentengemeente van de provincie Utrecht verdienen de monumentale panden in Wijk, Cothen en Langbroek optimale aandacht, waarbij zoveel mogelijk wordt gestreefd naar toegankelijkheid en gebruik van het monument.

Ook de archeologische waarden van Wijk zijn hoog: toegankelijkheid van opgravingen en publieksbereik van de daar opgedane kennis geven kleur aan onze culturele identiteit. Extra inzet hiervoor is onontbeerlijk.

De herhuisvestingsplannen met betrekking tot Museum Dorestad zetten we in goede samenwerking met het museumbestuur, VVV en andere stakeholders voortvarend voort.

De ingezette lijn voor de Economische Agenda zetten we voort en vullen we aan

De Economische Agenda biedt inzicht in de economie van Wijk bij Duurstede en moet een duidelijke koers uitzetten voor beleid en uitvoering. Door keuzes te maken en focus aan te brengen in de kansen die we willen realiseren, zetten we onze beperkte capaciteit en middelen gericht in. Dit is voor ons ook noodzaak.

- De co-creërende lijn waarmee de agenda tot stand komt willen we voortzetten bij de vervolgstappen en de uitvoering. Want de gemeente is een van de spelers op het economische speelveld, maar niet dé speler.

Aanvullingen:

- We willen in de Economische Agenda een duidelijke (regionale) economische positie voor onze gemeente uitwerken. En een ambitie uitspreken over de rol die we willen vervullen in de regionale economische ontwikkeling. Daarbij willen we onderzoeken of en hoe we de (regionale) economische functie van onze waterwegen kunnen vergroten.
- We willen tevens een visie op onze transitie naar een circulaire economie opnemen. Hierbij gaan we ook in op de rol van de gemeente. Zodat we vanuit deze visie kunnen werken aan het circulair maken van de Wijkse economie. We toetsen de doelstellingen van onze afvalscheiding en nieuw te bouwen gemeentewerf aan deze visie. De visie is bovendien de basis voor de regionale samenwerking op dit vlak met andere overheden.
- In de Economische Agenda zal ook een duidelijke focus naar voren komen op de ondersteuning van ondernemers die duurzaam ondernemen of die zich op de duurzame markt richten. De gemeente wil hen optimaal faciliteren en stimuleren. Bijvoorbeeld door wegen te helpen zoeken binnen bestaande regelgeving, kennisbijeenkomsten te organiseren of belemmeringen weg te nemen mits binnen de invloed van de gemeente.

Toerisme en recreatie

- Samen met organisatoren wordt nieuw evenementenbeleid opgesteld dat blokkades wegneemt en waarin duidelijke randvoorwaarden worden geformuleerd.
- We zorgen voor voldoende, gemakkelijk bereikbare en gratis parkeergelegenheid.
- We bieden ruimte voor horeca in de stadshaven, in ieder geval gedurende het vaarseizoen. Dat maakt onze mooie stadshaven extra aantrekkelijk. De Bunkerboot past voor ons niet in een aantrekkelijk aanzicht van de haven.
- We doen in 2018 een onderzoek naar de haalbaarheid en wenselijkheid voor het gratis toegankelijk maken van de Gravenbol voor Wijkse inwoners in 2019.

Ondersteuning van ondernemers

- We gaan aan de slag met vergunningen en regels: snellere vergunningverlening door het stroomlijnen van processen, verlengen geldigheidsduur vergunningen, waar mogelijk afschaffing van regels of vereenvoudiging van regels. Uiteraard binnen de kaders van hogere wetgeving.
- Ondernemers ontvangen maximaal één aanslag per jaar van de gemeente waarop alle lokale lasten staan vermeld.
- Ondernemers uit onze gemeente worden gestimuleerd om mee te dingen naar aanbestedingen van de gemeente.
- De agrarische sector houdt de ruimte voor nevenactiviteiten op het gebied van recreatie, toerisme, natuurbeheer of andere bedrijvigheid.
- Sinds 1 november 2015 is het Ondernemersfonds Wijk bij Duurstede operationeel. Aan het begin van de coalitieperiode willen we het Ondernemersfonds evalueren.
- We maken snel werk van het Ondernemersloket.

MBO in Wijk bij Duurstede

- Samen met het Wijkse bedrijfsleven en het Revis Lyceum willen we onderzoek doen naar maatwerk Middelbaar Beroeps Onderwijs (MBO). Om de vraag naar bepaald personeel vanuit het Wijkse bedrijfsleven en de wens om jongeren in onze gemeente een plek te bieden, op elkaar af te stemmen.

Bedrijventerreinen

- Het beter ontsluiten van bedrijventerrein Broekweg pakken we bij voorkeur in combinatie met nieuwbouw in de Geer III op.
- Het bedrijventerrein aan de Willem Alexanderweg past niet bij het woonkarakter van de kern Cothen. We zetten de ingezette lijn voor het verkennen van de mogelijkheden van woningbouw in de kern van Cothen voort. Met dien verstande dat verplaatsing van de bedrijvigheid naar een locatie buiten de kern noodzaak is om niet in te boeten op het aantal beschikbare vierkante meters waarop bedrijvigheid kan plaatsvinden. Bij deze nieuwe locatie zullen we rekening houden met de landschappelijke inpasbaarheid en mobiliteit.

Participatiewet – iedereen doet mee

- Voor het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt zetten we in op het gebruik maken van bestaande infrastructuur. We creëren geen aparte voorzieningen, maar sporen bedrijven en maatschappelijke organisaties aan om binnen hun bestaande structuren naar mogelijkheden te zoeken. We zoeken, met de Regionale Sociale Dienst (RSD), ook actief naar mogelijkheden binnen de gemeentelijke infrastructuur, waardoor er mogelijk een win-win situatie kan ontstaan bij het realiseren van onze ambities en bij de Wijkse vraag naar werknemers.
- Van uitkeringsgerechtigden wordt verwacht dat wanneer zij (nog) geen betaalde werkplek

• hebben, zij zich in elk geval zullen inzetten voor vrijwilligerswerk als tegenprestatie.
• Het voorkomen van een 'gat in het cv' is van belang, dit draagt bij aan het sneller aan werk
• komen.

- Er is een regionale verordening tegenprestatie vastgesteld. Iedereen wordt geacht mee te doen en zelf initiatief te tonen, omdat dit aantoonbaar veel beter werkt. Voor zowel de mensen zelf als voor de organisaties waar mensen aan de slag gaan. Indien nodig kunnen mensen verplicht worden een tegenprestatie te leveren. Bij weigerachtigheid kan een maatregel opgelegd worden.

RUIMTELIJK DOMEIN – VITAAL EN LEEFBAAR, MET DE TOEKOMST IN HET VIZIER

Het ruimtelijk domein betreft volkshuisvesting en woningbouw, bedrijventerreinen, verkeer, buitengebied, landschap en natuur, beheer en onderhoud van de openbare ruimte en duurzaamheid.

IBP: Samen aan de slag voor het klimaat

‘Het tegengaan van klimaatverandering, aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering en een transitie naar een circulaire economie zijn randvoorwaarden voor behoud van onze welvaart.’, aldus de inleiding van de opgave ‘Samen aan de slag voor het klimaat’ uit het Interbestuurlijk programma (IBP).

Het Rijk erkent dat dit een fundamentele verandering van denken en handelen vraagt. Het gaat om grote maatschappelijke, economische én ruimtelijke veranderingen waarin van iedere inwoner, ieder bedrijf en tal van betrokken organisaties een bijdrage wordt gevraagd. Van alle overheden wordt verwacht dat zij samen de schouders onder de totstandkoming van het Klimaatakkoord zetten.

De stappen die we moeten zetten om in Wijk bij Duurstede CO₂ neutraal te worden, de gevolgen van de klimaatverandering aan te kunnen en onze economie circulair te maken zijn nog talrijk. Voor onze coalitie is er daarom geen tijd te verliezen en moeten inderdaad de schouders onder deze opgave. Van ons en van u.

Omgevingsbeleid - nieuwe Omgevingswet naar verwachting vanaf 1 januari 2021

De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. De invoering van deze wet heeft gevolgen voor overheden die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de fysieke leefomgeving. Voor ons dus. Ook burgers, bedrijven en andere initiatiefnemers die activiteiten willen uitvoeren in de fysieke leefomgeving krijgen te maken met de Omgevingswet. De uitgangspunten van de Omgevingswet zijn minder en overzichtelijkere regels, meer ruimte voor initiatieven, lokaal maatwerk en vertrouwen. Er is meer ruimte om te ondernemen en de procedures zijn korter. Het vraagt van de gemeente, burgers, bedrijven en andere initiatiefnemers een omslag in denken en handelen. Startpunt bij initiatieven is bijvoorbeeld het ja, mits'-principe in plaats van 'nee, tenzij' en de participatie mogelijkheid voor burgers aan de voorkant bij beleidsontwikkeling. Voor de invoering maakt de gemeente een implementatieplan.

Wijk bij Duurstede is een regiegemeente en bedoelt daarmee dat ze haar invloed in samenspraak met de samenleving bewust toe of af laat nemen. Al naar gelang waar het vraagstuk om vraagt. De omslag van denken die van de gemeente gevraagd wordt bij de Omgevingswet is dus niet nieuw. We hebben ervaring opgedaan met diverse vraagstukken. Maar de verandering is nog niet volledig en voldoende diepgaand. Zowel ambtelijk als bestuurlijk wil de coalitie nog een slag maken.

IBP: Vitaal platteland

Deze maatschappelijke opgave uit het Interbestuurlijk programma (IBP) luidt: ‘De komende decennia komen enkele grote structurele veranderingsopgaven bij elkaar in het landelijke gebied, Dat vraagt om een integrale, regiospecifieke benadering, waarbij opgaven voor Landbouw, natuur, kwaliteit van de leefomgeving, milieu en water (nog) meer hand in hand gaan en in samenhang met elkaar worden opgepakt. Een stevige opgave waar actoren gezamenlijk voor staan. Urgente opgaven waar het landelijk gebied voor staat, zijn: gezond en veilig voedsel [...], gezonde ecosystemen [...] en waardevolle natuur en landelijk gebied [...].

Een leefbaar buitengebied is voor onze coalitie van belang. Om het buitengebied leefbaar en vitaal te houden is ontwikkelingsruimte nodig. In 2017 is de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied vastgesteld. Dit nieuwe planologische kader voor het buitengebied is in goede samenwerking met de gemeenten Houten en Bunnik tot stand gekomen. En in brede participatie met allerlei inwoners, organisaties en

ondernemers uit het buitengebied.

De visie moet het voor inwoners, agrariërs en ondernemers makkelijker maken om hun initiatieven voor een vitale Kromme Rijnstreek te realiseren. De visie richt zich vooral op duurzaamheid, innovatie, landbouw en recreatie.

Duurzaamheid - Wijk klimaatneutraal 2030

In 2016 is het Beleidsplan milieu en duurzaamheid vastgesteld. Hierin is de ambitie opgenomen om in 2030 een klimaatneutrale gemeente te zijn. In het besef dat het klimaatakkoord over 2050 spreekt. We hebben hier dus een hoge ambitie om onszelf en anderen scherp te houden. En realiseren ons dat alleen woorden ons niet vooruit brengen. Om onze ambitie kracht bij te zetten moeten we maatregelen nemen, uitvoeren en monitoren.

Voor de doelstelling Klimaatneutraal in 2030 hanteren we het uitgangspunt CO₂ neutraal: we willen evenveel energie opwekken als we gebruiken en zoveel mogelijk lokaal.

Met inwoners en lokale belanghebbenden is een eerste versie van een routekaart 'Wijk bij Duurstede klimaatneutraal in 2030' ontwikkeld. De routekaart formuleert op hoofdlijnen de belangrijkste te nemen stappen en maakt deze concreet in een aantal bijbehorende acties. We willen inwoners actief informeren over de resultaten die we, gemeente en gemeenschap, halen.

Extra woningbouw

We willen een vitale gemeente blijven, waarin jong en oud in evenwicht is en we kunnen voldoen aan de woonwensen van onze inwoners. Wijk bij Duurstede is een aantrekkelijke plek voor jonge gezinnen om te komen wonen. Dit zien we terug in de cijfers. Deze aantrekkelijkheid willen we vergroten. Om te zorgen dat we een fijne, vitale gemeente blijven, hebben we de komende 10 jaar (tot 2030) naar verwachting in totaal 1000 woningen extra nodig. We hebben in de Woonvisie onze woningbouwbehoefte nader onderbouwd.

Wijk bij Duurstede is volgens plan binnen vijf jaar volledig klaar met binnenstedelijk bouwen (nog 550 woningen). De provincie heeft al 250 woningen toegekend buiten de rode contour. Maar dit aantal is niet voldoende om de vitaliteit van onze gemeente te garanderen. De 1.000 extra woningen moeten ook buiten de rode contour gerealiseerd worden. Hiervoor is toestemming nodig van de provincie.

Beter en veiliger van A naar B

Veel van onze inwoners verlaten Wijk bij Duurstede dagelijks voor studie of werk. We vinden het belangrijk dat zij snel en veilig op hun bestemming komen. Een betere doorstroming op de N229 en N227 vinden we daarom een noodzaak.

Voor het verbeteren van de mobiliteit is de gemeente in een aantal gevallen afhankelijk van andere partijen. Zoals de provincie Utrecht bijvoorbeeld voor zaken die de N229 aangaan. Ook kunnen mobiliteits- of verkeersmaatregelen van omliggende gemeenten effect hebben op de Wijkse situatie. Mobiliteit is daarom een continu punt van aandacht.

Mooier groen

Inwoners van onze gemeente vinden een groene, goed onderhouden leefomgeving heel belangrijk. Dit is ook duidelijk naar voren gekomen in de recent uitgevoerde Burgerpeiling. Een groene leefomgeving, waar je je prettig en thuis voelt draagt ook bij aan een veilig gevoel en betrokkenheid in de buurt. Er is al extra geld beschikbaar gesteld om het groenonderhoud weer naar een beter niveau te krijgen. Maar onze ambitie strekt verder. We willen een vergroening van de leefomgeving die bij inwoners een ruime voldoende scoort. Door groen te behouden, toe te voegen en goed te onderhouden.

Duurzaamheid - Wijk Klimaatneutraal 2030

- In het straks uit te werken collegeprogramma nemen we prestatie indicatoren op over:
 - De beperking van de energievraag
 - Het gebruik van duurzame energiebronnen
 - Efficiënt gebruik van fossiele energiebronnen

Hiermee concretiseren we de Routekaart 2030.

Bij het uitwerken van het collegeprogramma beoordelen we ook of er voldoende adequate ambtelijke ondersteuning is op dit onderwerp om alle doelen te behalen en maatregelen uit te voeren.

- Per 2019 willen we een (revolverend) fonds Duurzaamheid instellen waarmee we rendabele projecten een snelle start willen geven. En duurzame Wijkse bedrijvigheid een verdere impuls willen geven. Het fonds moet een aanjaagfunctie hebben in de gigantische opgave de Wijkse woningen te verduurzamen en nul-op-de-meter te maken. En inwoners helpen aanmoedigen om dak, gevel, spouwmuur, vloer en ramen van hun huizen te isoleren.
- We doen er tevens alles aan om onze inwoners en ondernemers actief te informeren over subsidies die zij zelf kunnen aanvragen of om als gemeente zelf subsidies binnen te halen. We kijken naar regionale samenwerking voor ondersteuning op het vlak van subsidieverwerving.
- We spannen ons in om het onlangs geopende energieloket breed onder de aandacht te brengen van huurders en woningeigenaren. Zij kunnen hier terecht voor informatie en tips over allerlei vormen van energiebesparing en energie opwekken. We spannen ons in om het loket open te houden voor de duur dat hiervoor onder inwoners behoefte aan is.
- We stimuleren lokale energieproductie. Waarbij we de komende jaren ruim baan willen maken voor het produceren van energie middels duurzame vormen als zonnewarmte, aardwarmte en duurzame bio-energie. Dit werken we in samenhang uit met de nog op te stellen regionale energiestrategie vanuit het IBP. De publicatie 'Duurzame energieopwekking in provincie Utrecht -Tenminste 16% in 2023' van de Natuur en Milieu federatie Utrecht (NMU) hanteren we hierbij als richtsnoer.
- Vanwege het beperkte draagvlak in de samenleving op dit moment voor lokale energieproductie door het plaatsen van windmolens op onze grond zoeken we naar alternatieve deelnamevormen voor deze vorm van duurzame energie.
- Technische ontwikkelingen volgen we op de voet en waar mogelijk doen we mee aan pilots.
- Met de samenleving stellen we op korte termijn een toetsingskader op die draait om de vraag 'Hoe geeft gemeente Wijk bij Duurstede lokaal invulling aan de opwek van duurzame energie?' (met uitsluiting van windenergie). Vanuit de coalitie is landschappelijke inpassing een zwaarwegend aspect.
- Nieuwbouw van huizen willen we duurzaam: aardgasloos, energieneutraal, circulair en klimaatadaptief.
- We geven het goede voorbeeld: gebouwen en installaties van de gemeente moeten op bedrijfseconomisch verantwoorde wijze klimaatneutraal worden.
- We willen elektrisch rijden stimuleren, met name door mee te blijven werken aan een dekkende laadinfrastructuur.
- Waar nodig scherpen we de prestatieafspraken met woningstichting Viveste over energiezuinige huurwoningen aan op basis van het Klimaatakkoord, incl. meetbare prestaties. Daar waar gerenoveerd wordt, zien we erop toe dat duurzame maatregelen worden doorgevoerd.
- We onderzoeken of er nog ruimte zit in de regels om verder vergunningvrij plaatsen van zonnepanelen of – collectoren mogelijk te maken. Of waar we, als vergunningverlening toch aan de orde is (bijvoorbeeld binnen het beschermd stadsgebied), verder kunnen faciliteren

om zaken mogelijk en makkelijker te maken. We onderzoeken tevens de invoering van zogenoemde 'groene leges': degene die zich inspant om extra energiezuinig te bouwen, kan in aanmerking komen voor een korting op de leges.

- Vanwege inrichting en aanzien is verduurzaming van en aanpassing aan klimaatverandering in oude binnensteden een uitdaging. In regionaal en bovenregionaal verband onderzoeken we duurzame innovaties voor de binnenstad.

Duurzaamheid – aanpassen aan klimaatverandering (klimaatadaptatie)

Klimaatverandering brengt perioden van droogte, hitte en hevige regenbuien met zich mee die invloed hebben op de gebouwde omgeving. We zijn ons nog lang niet allemaal in de volle breedte bewust van deze gevolgen en hoe we ons daar het beste op aan kunnen passen.

- De uitkomst van de klimaatstresstest die dit jaar wordt gehouden is uitgangspunt voor de te nemen maatregelen.
- We willen het bewustzijn onder inwoners vergroten dat groene tuinen de klimaatverandering veel beter opvangen dan stenen tuinen. Regenwater kan dan immers wegzakken in de bodem, groen zorgt voor verkoeling en door groen in de tuin vinden ook veel dieren een plekje, zoals vogels en vlinders. Samen met lokale hoveniers zetten we de actie 'Steenbreek' op om inwoners te stimuleren tegels om te ruilen voor groen (dit hoeft overigens niet tot extra onderhoud te leiden).
- De gemeentelijke riolering moet voldoende capaciteit hebben om overlast van hevige regenbuien op te vangen. We zetten de ingeslagen weg van scheiden van riool en regenwater voort. Bij nieuwbouw is klimaatadaptatie een ontwerpeis.

Duurzaamheid – Fairtrade

- De gemeente blijft een Fairtrade gemeente.

Omgevingsbeleid – invoering Omgevingswet

- De invoering van de Omgevingswet zien we niet als doel, maar als middel. Het ondersteunt en stimuleert de verandering van procedures, instrumenten, informatievoorziening en de rol van de gemeente. We grijpen de invoering aan om de regeldruk waar mogelijk te verminderen en onze ontwikkeling als regiegemeente aan te zwengelen.
 - Om onze ambitie vast te stellen en te bepalen op welke thema's/gebieden/opgaven we ruimte willen laten en in welke mate (wat wil/kan je loslaten en waar wil/moet je regie op houden) stellen we een ambitiedocument op. Dit is onderdeel van het implementatieplan en hierin staat tevens:
 - wat de belangrijkste verbeterdoelen in Wijk bij Duurstede zijn;
 - op welke thema's Wijk bij Duurstede wil dereguleren;
 - en hoe de raad omgaat met de vrijheden en afwegingsruimte die de wet haar biedt.
 - Het implementatieplan voor de Omgevingswet moet gereed zijn voor het vaststellen van de Kadernota 2020-2023.
 - We kiezen voor een implementatiestrategie van A naar B via B. Daarmee bedoelen we dat door te experimenteren en opgaven nu al aan te pakken 'in de geest van de Omgevingswet' we ervaring kunnen opdoen. We praten niet over de verandering die we willen, maar we brengen de verandering direct in praktijk. Zo kunnen we een leidraad maken welke wijze van werken het beste past. En krijgen hierdoor ook concreter inzicht wat de Omgevingswet aan mogelijkheden kan bieden.
- Dit sluit naadloos aan bij onze ervaringen bij eerdere vraagstukken waarbij we een regisserende of coproducerende rol hebben aangenomen en de huidige doorontwikkeling van de Regiegemeente.

- De Omgevingsvisie stedelijk gebied zien we als een mooie 'proeftuin', om meer ervaring op te doen met integraal normeren en anders normeren. Het opstellen van de Omgevingsvisie voor stedelijk gebied start na de zomer 2018 en moet uiterlijk in 2021 klaar zijn.

Leefbaar buitengebied

- We bewaken de relatie vanuit de opgave van het IBP voor een vitaal platteland bij de uitvoering van de Omgevingsvisie Kromme Rijngebied.

Extra woningbouw

- Ons woningbestand kent nu veel eengezinswoningen, maar weinig aanbod voor kleine huishoudens. Door te bouwen naar vraag zoals beschreven in de Woonvisie willen we doorstroom bevorderen. Door een variatie in woonvormen mogelijk te maken, zoals bijvoorbeeld Tiny houses, maken we ons woningaanbod voor een breed publiek aantrekkelijk.
- De coalitie is een voorstander van het bouwen in collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) en wil hiervoor graag ruimte bieden. Deze vorm biedt groepen met bijzondere woonwensen, maar ook starters de mogelijkheid om woningen te realiseren waarin het reguliere aanbod niet voorziet. Door gezamenlijk te ontwikkelen kunnen woningen bovendien goedkoper tot stand gebracht worden dan bij reguliere projectontwikkeling en individuele zelfbouw.
- De ambitie van 1.000 woningen extra buiten de rode contour knippen we op in fases. Zodat we kunnen bijsturen op demografische of regionale ontwikkelingen.
- Van de nieuw te bouwen extra woningen buiten de rode contour stellen wij de percentages op 30% sociale huur- en koopwoning (met als inzet vanuit de coalitie 20% huur en 10% koop) en 70% vrije sector huur- en koopwoning.

Beter en veiliger van A naar B

- We versterken onze lobby met en naar andere overheden voor een betere ontsluiting/doorstroming van de N229 en de N227.
- We doen verkeersonderzoek naar de wenselijkheid en haalbaarheid van een turbotonde met fietstunnel bij De Geer met als doel een betere doorstroming.
- We steunen een onderzoek naar de ontwikkeling van een fietspad naar Houten langs het Amsterdam Rijnkanaal.
- We benutten de meekoppelkans bij de dijkverzwaring voor een fietspad Wijk bij Duurstede - Amerongen.
- We maken ons hard voor een betere verbinding naar station Driebergen-Zeist en naar Amersfoort met het openbaar vervoer.

Mooier groen

- Bouwplannen, groot en klein, zien we als kans om meer groen aan onze gemeente toe te voegen. We zijn bereid om hoger te bouwen zodat er meer ruimte voor groen is. Dit komt de leefomgeving ten goede en is een middel om de effecten van de klimaatverandering te beperken.
- Extra financiële bestedingsruimte stellen we beschikbaar om in samenspraak met inwoners het openbaar groen in onze gemeente stapsgewijs tot een hoger niveau te brengen.
- Bij het groenbeheer bevorderen we de biodiversiteit door bijvoorbeeld ecologisch bermbeheer, afwisselende aanplant en de aanleg van bijenlinten.

Bosscherwaarden

De Bosscherwaarden is een traject wat al lange tijd loopt. Het plan om het gebied te transformeren naar natuur via zandwinning en baggerberging kent in de samenleving voor- en tegenstanders. Het plan kent veel aspecten, waaronder de gevolgen voor direct belanghebbenden als de agrarische sector en aanwonenden, de ontwikkeling van natuur, de mate van verontreiniging van het de storten bagger en de realisatie van een natuurlijke zwemplas dichtbij het centrum.

De plannen komen tegemoet aan de realisatie van de visie Rivierfront/Structuurvisie Wijk bij Duurstede 2020 van de gemeente, maar de coalitie heeft nog geen definitieve positie bepaald over dit specifieke initiatief en laat elkaar daarin alle ruimte.

Andere overheden als de provincie Utrecht, Rijkswaterstaat en het waterschap HDSR hebben aangegeven positief tegenover de plannen te staan. De provincie stelt voor het verlenen van een ontgrondingsvergunning de voorwaarde dat de Bosscherwaarden en de Lunenburgerwaard (nieuwe zwemplas) als één ontwikkeling worden gezien om het milieueffect voldoende te kunnen compenseren. Waarbij de Gravenbol, als Natura 2000 gebied, de recreatieve functie zou verliezen en teruggeven wordt aan de natuur.

Voor de coalitie gaat zorgvuldigheid voorop en moeten risico's beheersbaar zijn. Harde voorwaarden bij eventuele doorgang van het plan zijn:

- De realisatie moet voor de gemeente in maatschappelijk opzicht meerwaarde bieden.
- We stellen de eis dat de te bergen bagger ten minste van dezelfde milieukwaliteit is als bijvoorbeeld de bagger uit onze eigen sloten en vaarten. Hierop zal actief gecontroleerd worden gedurende het hele traject.
- Er mogen geen verhoogde veiligheidsrisico's optreden (voor bijvoorbeeld de dijk).

Een zorgvuldige verdere inhoudelijke afweging kan plaatsvinden als de initiatiefnemer alle documenten heeft opgeleverd die hem zijn opgedragen, waarmee effecten, risico's en opbrengsten in hun geheel te beoordelen zijn. En de raad deze stukken voorgelegd kan krijgen voor definitieve besluitvorming.

De eerder in het proces voorgestelde draagvlakmeting moet zich richten op het boven water halen van de argumenten en overwegingen bij de standpunten die er in de samenleving zijn. Van zowel de mensen die voor het plan zijn, als tegen of er tussenin. Dit helpt ons en de raad meer bij onze afwegingen dan enkel de aantallen voor en aantallen tegen.

VEILIGHEID — VEILIG ZIJN EN VEILIG VOELEN

Het veiligheidsdomein omvat alle gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van sociale en fysieke veiligheid in de gemeente.

Verbinding tussen zorg en veiligheid

Het sociaal domein en veiligheidsdomein hebben diverse raakvlakken. Bijvoorbeeld als er sprake is van huiselijk geweld en kindermishandeling. Of als er incidenten zijn waarbij kwetsbare personen of personen met verward gedrag betrokken zijn. Bij de aanpak van al deze problematiek is de verbinding tussen zorg en veiligheid van groot belang. Criminaliteit kan voortkomen uit problemen die een dader heeft ondervonden of nog ondervindt. In het Sociaal domein ligt de sleutel om de uitgroei van problemen tot crimineel gedrag te voorkomen. De komende uitbreiding van het takenpakket van de gemeente met de verantwoordelijkheid voor nieuwe groepen van kwetsbare inwoners maakt deze noodzaak nog groter.

Ondermijning

De afgelopen jaren is er een opkomst van ondermijnende vormen van criminaliteit. Het gaat hierbij om vormen van criminaliteit die inwerken op onze maatschappelijke structuren en waarbij de grens tussen bovenwereld en onderwereld vervaagt. En waarbij bestaande normen onder druk komen te staan. Bij het tegengaan van deze ondermijnende criminaliteit is een belangrijke rol weggelegd voor het lokaal bestuur. De onderwereld maakt voor illegale activiteiten namelijk gebruik van legale diensten van 'de bovenwereld'. Bijvoorbeeld voor financiële handelingen, (ver)bouwactiviteiten, vergunningen en huisvesting. Ondermijnende criminaliteit is niet alleen iets van de grote stad. Ook in Wijk bij Duurstede hebben we hier in een of andere mate en vorm mee te maken.

Radicalisering

De dreiging van terrorisme blijft naar verwachting de komende jaren onverminderd hoog. Gemeenten hebben een belangrijke rol in de integrale aanpak omdat zij hun inwoners en gemeenschappen goed kennen en dus de mogelijkheid hebben om zorgwekkende ontwikkelingen tijdig te signaleren en daarop te reageren. Voor radicalisering geldt dat we in Wijk bij Duurstede alert moeten blijven en actief moeten inspelen op verontrustende signalen.

Gericht cameratoezicht voor preventie en snelle opsporing

Wijk bij Duurstede behoort met de veiligheidscijfers 2017 tot één van de gemeenten in de politieregio Midden-Nederland met het minste aantal misdrijven per 1.000 inwoners. Dit willen we graag zo houden. Gericht cameratoezicht door inzet van (mobiele) ANPR-camera's kan hier volgens ons aan bijdragen. ANPR staat voor Automated Number Plate Recognition. Dergelijk cameratoezicht heeft een afschrikwekkend effect en het helpt de politie om criminelen die toch onze gemeente binnenkomen vroegtijdig te signaleren en direct in te grijpen en misdrijven te voorkomen. En om criminelen op te sporen als deze desondanks toch strafbare feiten plegen. In specifieke gevallen van criminaliteit of overlast kunnen andere vormen van cameratoezicht eveneens effectief zijn. We willen de mogelijkheden van de huidige technologie en wetgeving gericht benutten om onze gemeente fysiek en sociaal veilig te houden.

Veiligheid en burgerparticipatie

Het is belangrijk dat eenieder zich veilig voelt in de eigen buurt en de beschermde omgeving van zijn of haar eigen huis. Inwoners willen en kunnen op allerlei manieren meedenken over en meewerken aan de veiligheid van hun buurt. Denk aan buurtpreventie zoals WhatsApp-groepen en deelname aan Burgernet. Om ervoor te zorgen dat inwoners medeverantwoordelijk kunnen zijn voor de veiligheid in hun buurt

en initiatieven kunnen ontplooiën, is het van belang dat ze weten hoe het staat met overlast en criminaliteit in hun buurt. Daarom zetten we in op voorlichting en communicatie.

Gericht cameratoezicht

- In het nieuw op te stellen Integraal Veiligheidsplan (IVP) moet de inzet van ANPR-camera's en overig cameratoezicht worden opgenomen.

Veiligheid en burgerparticipatie

- We willen een dekkend (digitaal) buurtpreventie-netwerk (WhatsApp-groepen) in de gemeente. Dit werkt preventief, vergroot de gezamenlijkheid in een buurt en vergroot de pakkans van criminelen. En is overigens alleen succesvol als inwoners in een buurt en de gemeente hier samen in optrekken. De gemeente motiveert, het initiatief ligt bij de inwoners, de ondersteuning levert de gemeente.
- We starten een campagne gericht op het vergroten van de meldingsbereidheid van heterdaad situaties om de politie te helpen criminelen aan te kunnen houden (extra ogen en oren).
- In de tweede helft van 2018 willen we een plan presenteren op welke wijze inwoners/buurt actief op de hoogte worden gehouden van de veiligheid in hun directe omgeving en de gemeente.
- Bij oplevering van bouwprojecten wordt door bouw- en woningtoezicht gecontroleerd of is voldaan aan het Politiekeurmerk Veilig Wonen zoals opgenomen in het bouwbesluit.

Brandweerposten

De brandweerposten in onze gemeente zijn voor een groot deel afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Vrijwilliger zijn bij de brandweer kost veel tijd en inzet. Vrijwilligers zijn goed opgeleid. Hun opleiding is precies dezelfde als van beroepsbrandweermensen.

- De coalitie hecht aan robuuste brandweerposten die door specialisatie tevens een regionale bijdragen kunnen leveren. Met aandacht voor participatie van jongeren.

Wijkagenten

De wijkagent speelt een belangrijke rol voor de veiligheid in een buurt. Hij of zij houdt de vinger aan de pols, signaleert sociale problemen, kleine criminaliteit, drugscriminaliteit, milieu- en verkeerszaken.

De wijkagent gebruikt informatie uit de buurt in lopende onderzoeken of spreekt personen aan die voor overlast zorgen. Met vragen, tips of opmerkingen kunnen inwoners bij 'hun' wijkagent terecht.

- We zien toe op een juiste verhouding wijkagenten-aantal inwoners.
- Dealers en gebruikers van soft- en harddrugs worden actief aangepakt.

Top ergernissen

Van parkeeroverlast tot hondenpoep of zwerfval, ergernissen in de openbare ruimte tasten het leefplezier in een buurt aan. De coalitie hecht er waarde aan dat bewoners zelf een top 3 van ergernissen kunnen bepalen waarop de Bijzondere Opsporings Ambtenaren (BOA's) strak gaan handhaven. Deze top 3 wordt periodiek geactualiseerd.

DIENSTVERLENING EN BEDRIJFSVOERING—WE MAKEN MOGELIJK

Dienstverlening gaat over alle werkzaamheden van de gemeente. Dus over de directe levering van producten en diensten aan inwoners en bedrijven. En over beleidsvorming, werkwijzen, procesinrichting, houding, gedrag en cultuur.

IBP: Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving

‘De veranderende samenleving roept vragen op over welke kernwaarden, grondrechten en principes wij in de samenleving willen hanteren. De samenleving verwacht van het openbaar bestuur concrete resultaten op maatschappelijke opgaven. Daarvoor is het bestuur steeds meer aangewezen op initiatieven vanuit diezelfde samenleving. De overheid moet zich positioneren als onderdeel van de samenleving en staat voor de uitdaging vertrouwen te verkrijgen en te behouden in een veranderende (informatie)samenleving. Complexe opgaven vragen om een sterke democratie en bestuur dat in staat is om problemen op te lossen en dat te doen op een wijze die aansluit bij de eisen van deze tijd.[...]’

Deze maatschappelijke opgave uit het Interbestuurlijk programma (IBP) is voor ons bekend. Het is een van de gedachten achter onze keuze een Regiegemeente te zijn. En bevestigt voor ons het belang de ontwikkeling daarin volop door te zetten.

Anders dienstbaar – doorontwikkeling Regiegemeente

We weten steeds beter welke rol voor ons als gemeente het beste past om maatschappelijke vraagstukken op te lossen. De participatiematrix voor overheidsparticipatie is daarbij een bewezen handig hulpmiddel gebleken.

Ons vakmanschap en onze betrokkenheid zetten we in voor de samenleving. Vanuit de meer traditionele rollen als zelf-producerend of opdrachtgever voelen we ons hier ook senang bij. Bij een gemeentelijke rol als regisseur of coproducent komt het erop aan onze deskundigheid anders in te zetten. We beslissen in die rollen niet meer (alleen) zelf wat de beste oplossing is voor een vraagstuk, maar stellen onze kennis beschikbaar zodat we samen met anderen tot die beste oplossing komen. En soms blijkt onze betrokkenheid ons dan in de weg te zitten. Omdat vanuit ons vakmanschap en grote verantwoordelijkheidsgevoel er soms vanuit ons oogpunt maar één oplossing de beste lijkt te zijn. Het is zaak ons bewustzijn hierop te vergroten en ons ook prettig te voelen bij andere vormen van dienstbaarheid.

Regionale samenwerking

Bij de Toekomstblik hebben we de keuze voor ‘Zelfbewust samenwerken’ al gemaakt en daarmee aangegeven dat we onze positie in de regio willen versterken en bij willen dragen aan de opgaven waar we in de regio voor staan. Vanuit onze deelname aan U10 en de opgaven vanuit het IBP nemen de vraagstukken waarop regionale samenwerking gezocht en gevraagd wordt toe. We erkennen echter dat we zowel bestuurlijk als ambtelijk op onderdelen nog zoekende zijn om hier efficiënt en effectief invulling aan te geven. Zowel in praktische zin als inhoudelijk. En ook zijn we nog niet helemaal doordrongen van het feit dat we iets te bieden hebben.

We maken werk van draagvlak

Het hoort bij de tijdsgeest dat er steeds meer verschillen tussen inwoners bestaan, bijvoorbeeld qua leeftijd, inkomen, opleidingsniveau, echte ‘Wijkse’ versus ‘nieuwkomers’. Deze groepen hebben verschillende wensen en belangen. Maar ook als inwoner, ondernemer, bezoeker, maatschappelijke organisatie of overheid kun je verschillend tegen vraagstukken aankijken.

En vanuit alle verschillende wensen en belangen bezien, is het maar de vraag welke oplossing je als beste beoordeelt voor een maatschappelijk vraagstuk.

Als gemeente willen we besluiten nemen waarvoor draagvlak bestaat. We maken daarbij gebruik van het gedachtegoed achter Deep Democracy. Waarmee besluitvorming verder gaat dan besluiten op wat de wens van de meerderheid is. We willen inwoners vroeg bij besluitvorming betrekken en ruimte laten om invloed uit te oefenen op vraagstukken die hen direct raken. We zijn daarbij vooral geïnteresseerd in de argumenten die zij hebben voor oplossingen. We willen tijdens voorbesprekingen en raadsvergaderingen meer ruimte voor beeldvorming en dialoog en inspraak op andere wijze vormgeven.

Onze dienstverlening moet beter

Als u belt moet er worden opgenomen. En als u een vraag stelt, moet u antwoord krijgen. Regels, formuleren en brieven moeten begrijpelijk zijn. En u moet de keuze hebben of u digitaal uw zaken met ons wilt regelen of liever aan de balie in het Huis van de Gemeente. We weten dat we hier nog een slag te maken hebben.

Regels dienen de mens en niet andersom

Achter regelgeving liggen vaak beschermingswaardige belangen. Maar regelgeving vanuit verschillende sectoren en overmatige details maken het er niet eenvoudiger op voor inwoners en ondernemers. De coalitie wil toe bewegen naar eenvoudige, integrale en open regelgeving. En waar mogelijk minder regelgeving. In plaats van alles dicht te regelen wordt er een groter beroep gedaan op ieders verantwoordelijkheid en gezond verstand en moet er ruimte zijn voor dialoog. Regelgeving die ondernemers belemmert te ondernemen wordt onder de loep genomen.

Goed werkgeverschap

Gemeentelijke medewerkers zijn de sleutel tot goed bestuur en goede dienstverlening. We willen ons beter profileren als interessante werkgever zodat we goed personeel kunnen werven en behouden. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn voor jonge mensen om nieuwe generaties aan ons te binden en hen uit te dagen zich in te zetten voor de publieke zaak. Onderdeel van onze Wijkse kracht is dat we een kleine organisatie zijn met korte lijnen naar bestuur en samenleving. Wat kunnen voldoende ruimte bieden aan medewerkers die zich in de breedte willen ontwikkelen en zaken willen oppakken die bij hun kennis en competenties passen, dwars door alle taakvelden heen.

Goed werkgeverschap komt ook naar voren door het bieden van een prettige en gezonde werkomgeving en een stimulerende werkomgeving waarin medewerkers zich kunnen ontwikkelen.

Aparte portefeuille – Regisseren op meedoen, meedenken en meesturen

- Vanwege de opgave vanuit het IBP voor een goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving, onze doorontwikkeling als Regiegemeente en onze ambitie om werk te maken van draagvlak hebben we besloten hier een aparte portefeuille van te maken: 'Regisseren op meedoen, meedenken en meesturen'.
- De insteek van deze portefeuille is het benutten van de denkracht en ideeën van onze inwoners om besluitvorming completer en beter te maken.

We maken werk van draagvlak

- We gaan aan de slag met overheids- en burgerparticipatie in nauwe afstemming met de raad. We toetsen nieuwe participatieprocessen aan onze visie -> past wat we gaan doen, bij de rol die we hebben? Laten we los waar we los willen laten en is het proces zo ingericht dat argumenten naar voren kunnen komen? Externe ondersteuning wordt hierop ingewerkt en we monitoren of ze binnen onze visie aan de slag zijn.

- We trainen ons in methodes die zich richten op het zichtbaar en bespreekbaar maken van onderliggende wensen en argumenten. Zodat we hier zelf steeds beter in worden en minder vaak externen hoeven in te huren om dit voor ons te doen.

Betere dienstverlening

- Het pas opgestelde kwaliteitshandvest dienstverlening bevat streefnormen ten aanzien van doorlooptijden en deskundigheid. We meten met grote regelmaat wat onze scores zijn. Die scores delen we met u.
- We willen verdere digitalisering van onze dienstverlening doorvoeren en daarnaast de mogelijkheid behouden om zaken persoonlijk te regelen.
- In de Digitale Agenda 2020 zijn de gezamenlijke ambities van gemeenten vastgelegd om aan te sluiten bij en effectief te opereren in de informatiesamenleving. De Digitale Agenda 2020 (DA2020) ondersteunt, ontzorgt en versterkt gemeenten daarbij. We willen deze ondersteuning ten volle benutten.
- Ondernemers zijn van inkomsten afhankelijk en kunnen niet lang op hun geld wachten. De gemeente betaalt rekeningen daarom binnen vijftien werkdagen. Ook subsidies moeten op tijd betaald worden.

Regelgeving

- Samen met ondernemers en inwoners doen we een check op overbodige regels. Mogelijk zijn er nog regels uit het verleden inmiddels ingehaald door de actualiteit.
- Regels dienen een doel, als er regels nodig zijn, dan kijken we gelijk voor welke duur ze nodig zijn. Waar de houdbaarheidsdatum van een regel verstreken is, nemen we afscheid van de regel.
- De vergunningverlening voor evenementen willen we op korte termijn vereenvoudigen.

Beheren en bewaken van persoonsgegevens en privacy

Inwoners en ondernemers moeten erop kunnen vertrouwen dat de gemeente zorgvuldig met (persoons)gegevens omgaat. Per 25 mei 2018 is binnen Europa de algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Deze wet vervangt de huidige Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp).

- De coalitie hecht aan extra alertheid op dit punt. Wettelijke en niet-wettelijke maatregelen moeten zonder twijfel getroffen worden om de veiligheid van (persoons)gegevens en privacy te waarborgen.
- De gemeente dient transparant te zijn over de gegevens die zij verwerkt en bewaart en met welk doel.
- De bewustwording van gemeenteambtenaren over de veiligheidsrisico's die er zijn bij het werken met (persoons)gegevens en hoe incidenten kunnen worden voorkomen zullen we vergroten.
- We gebruiken alle instrumenten om de vinger aan de pols te houden.

FINANCIËN — REALISTISCH EN BILLIJK

De gemeentelijke portemonnee wordt voor $\pm 80\%$ gevuld door uitkeringen van het Rijk en voor $\pm 20\%$ via gemeentelijke belastingen. Met andere woorden: de gemeente geeft gemeenschapsgeld uit, geïnd via belastingen.

Goed financieel beleid, nu en later

In gedachte onze wens voor duurzame ontwikkeling realiseren we ons dat goed financieel beleid een noodzaak is voor toekomstige generaties. Het welzijn van onze huidige samenleving mag geen beslag leggen op het welzijn van onze jeugd en hun kinders kinderen. Maar het hoeft ook niet andersom, de behoeften van de samenleving nu zijn even legitiem als die van latere generaties.

We staan voor de taak om de verhouding tussen de lastendruk en ons voorzieningenniveau in evenwicht te houden en realistisch te reserveren om risico's op te kunnen vangen.

Onder dit akkoord liggen daarom de volgende financiële afspraken:

Goede financiële huishouding

- Onder alle omstandigheden voeren we een degelijk financieel beleid: eerlijk, realistisch en verstandig. Met een reserve positie die voldoende op niveau blijft om mogelijke risico's op te vangen. Om te toetsen of onze financiële conditie op peil is en of we eventuele tegenslagen kunnen opvangen voeren we periodiek de houdbaarheidstest gemeentefinanciën van de VNG uit.
- Risico's, zowel conjuncturele als beleidsrisico's, brengen we jaarlijks in beeld.
- Structurele uitgaven, zoals voor wegen en schoolgebouwen, betalen we uit vaste inkomsten.
- We zijn transparant: de relatie tussen het bestede geld en de bereikte doelen kunnen we altijd aantonen en uitleggen.
- De prestatie indicatoren in het straks opgestelde collegeprogramma en de midterm review houden ons scherp en geven ons de mogelijkheid tijdig bij te sturen op de voortgang.

Lastenverlichting

Onder dit coalitieakkoord ligt een nadrukkelijk streven van de coalitie om voor de inwoners van Wijk bij Duurstede een lastenverlichting te realiseren.

- We voeren geen belastingverhoging door. We hanteren de O-lijn en passen geen inflatiecorrectie toe.
- Mocht de noodzaak blijken (jaarlijks bezien) voeren we een inflatiecorrectie door.
- Wanneer de begroting dit toelaat voeren we een lastenverlichting door.

Subsidies

- Om de kansen van subsidiemogelijkheden voor de gemeente optimaal te benutten en omdat de inzet van subsidietechnische kennis het succes van aanvragen vergroot, zoeken we regionaal of via andere constructies naar invulling van een adviesfunctie op dit vlak.

Gelden IBP

We bewaken de verdeling van de met het IBP meekomende gelden voor de realisatie van de bijbehorende opgaven uit het IBP en de realisatie van onze ambities. Bij dekkingsmogelijkheden uit

de IBP-gelden of uit positieve resultaat jaarrekening geven we prioritair ruimte aan tenminste de volgende punten:

1. Implementatie Omgevingswet
2. Beter groenonderhoud
3. (Revolverend) fonds Duurzaamheid
4. Cameratoezicht op toegangswegen naar Wijk
5. Verbeteren doorstroming verkeer bij De Geer
(d.m.v. turbotonde incl. fietstunnel)

In het collegeprogramma wordt een en ander, met wetenschap van de meicirculaire, nader uitgewerkt.

Financiële doorrekening coalitieakkoord

Bedragen x € 1.000

	2019	2020	2021	2022
Saldo begroting	224	230	80	80
<i>Maartcirculaire</i>	1.005	1.460	1.823	2.313
Meerjarensaldi 2019-2022	1.229	1.690	1.903	2.393
Coalitieakkoord:				
<i>Invoering omgevingswet</i>		-100	-100	-100
<i>Beter groenonderhoud</i>	-100	-100	-100	-100
<i>(Revolverend) fonds Duurzaamheid</i>	-50	-100	-150	-200
<i>Cameratoezicht op toegangswegen</i>	-25	-25	-25	-25
<i>Verbetering doorstroming verkeer De Geer (turborotonde/by-pass en fietstunnel)</i>			-200	-200
Totaal coalitieakkoord	-175	-325	-575	-625
Saldo na coalitieakkoord	1.054	1.365	1.328	1.768

Tjapko Poppens, burgemeester

- Openbare orde en veiligheid
- Toezicht en handhaving APV
- Dienstverlening
- Bedrijfsvoering
- Algemene coördinatie en integraliteit beleid
- Regionale samenwerking en externe relaties & betrekkingen
- Horeca- exploitatie- en evenementenvergunningen

Willem Joustra (VVD)

- Eerste locoburgemeester*
- Grondbeleid
- Volkshuisvesting en woningbouw
- Economische Zaken
- Participatiewet
- Verkeer en Vervoer
- Vestiging bedrijven/Langshaven
- Sport

Wil Kosterman (GroenLinks)

- Onderwijs
- WMO en Jeugd
- Kunst en Cultuur, Archeologie en Monumenten
- Stads promotie en versterking binnenstad
- Recreatie, toerisme, evenementenbeleid en toeristische havens
- Regisseren op meedoen, meedenken en meesturen

Hans Marchal (PCG)

- Financieel beleid, belastingen en onroerend goed
- Milieu, energie, duurzaamheid en natuurontwikkeling
- Beheer openbaar groen, wegen, water, bruggen, vastgoed
- Ruimtelijke ordening (inclusief Handhaving)
- Afvalverwerking en riolering
- Wijkgericht werken (beheer openbare ruimte)

*Met inachtneming van inwerkperiode voor locoburgemeesterschap.